

Triptih

Agate

Schwarzkobler

Rudi Seligo

Drugi del

Jurij stoji nepremično. Ne hodi gor in dol. Samo stoji, in ko pride zraven, ji pomigne navzgor proti uri in ji reče o uri. Reče o pogledu na uro. In nemara res vzdigne obraz proti nji. Ura, ki visi nad trojnim oknom blagajne, je okrogla in ima belo številčnico. To je Iskrina okrogla električna ura, ki je obrobljena z aluminijastim obročem, kazalca pa sta zelo črna, kot so črne črtice, ki nadomeščajo številko ure. Človek ve, kje je ena ali štiri, po legi črtice na krogu številčnice. Veliki minutni kazalec ne teče sklenjeno ali povezano iz minute v minuto, ampak skoči v naslednjo minuto, ko se znotraj v koleščkih in majhnih vzvodih nabere šestdeset drobnih sekund. Manjkata samo dve črtici do štirih.

Še prej je bila v nizkem javnem prostoru, kjer so bila vrata, ki vodijo ven, na stečaj odprta, vendar se zrak sploh ni pretakal skozi nje. Tudi takrat, kadar so se odprla nasprotna, ki vodijo v stranišče, ni prišel val zraka. Renata, ki je bila nasproti nji za okroglo mizico, je imela zelo ravne, kratko prstrižene lase rjavo rumene barve za ušesoma spete z lasnico in urejene v nekakšno bubi frizuro, ki se zmeraj tesno tišči lobanje. Široke ličnice so ji širile obraz prav do uhljev in so služile kot trdna opora dostikrat težkima in belima zrklima. Na mečicah uhljev je imela pripete zelene uhane v obliki kvadrov. Kvadra sta visela na verižicah. Ker ni sunkovito premikala rok, glave in tilnika, kvadra nista zelo nihala ali celo opletala. Nosila je srajco iz kariranega oksforda in odpela si je več gumbov, ker je bilo zelo vroče. Potem se je vrnila natakaraica z visokima kupama raznobarnega sladoleda. V vsaki so bile štiri kroglice. Ena je bila bela in najbolj mrzla. Druga je bila rumena. Tretja je bila rožnata in je imela C vitamin. Četrta je bila mandljeva in je ležala na dnu kupe. Zlička je bila ploščata in se je spodaj širila kot lopata za premog. Bila je motno kovinska, vendar ni bila srebrna, kajti srebro je težje in bolj mlečno. Renata je bila zelo presenečena, ko je rekla, da mora iti. Zrkli sta ji zelo izstopili in zrenje, ki je šlo iz njih, je bilo položeno na njena drobna ramena. Potem so se ji tresle tudi roke, ko so šle k sladoledu. Rjava barva sonca se je z dlani in lahti pomaknila navznoter, da se je pokazala hladna in napeta bledica. Potem se je pomaknila čisto na rob stola, nagnila se je naprej, še enkrat stegnila trepetajočo roko proti njenemu belemu muslinu in drobni rami in skoraj hripavo rekla, naj še ne hodi. Potem je imela zelo krčevito

roko in si je ni pustila odriniti. Potem je s prosto roko zgrabila torbico, se odrinila od mize in stekla ven. Njen muslin je zaplapolal v brezvetrju vročega prostora in brezvetrju na stežaj odprtega izhoda in skoraj tekla je vse do sem, kjer je čakal Jurij in ji rekel o uri.

Ta prostor sploh ni zatohel, siv in nejasen. Tri stene, od katerih sta dve obrnjeni na prosto, ena pa v veliko vežo, ki služi za prehod v kino dvorano in sprehajanje gledalcev, dokler se vrata v dvorano ne odprejo, so skoraj vse steklene, steklo prepleta samo aluminijast okvir. V dveh steklenih stenah so steklena vrata. Četrta stena je obložena z marmornatimi ploščami in ima tri okenca v blagajno, ki prične delovati dve uri pred predstavo. Tla so kamnita in zglajena kot parket. Točna kazalca, za katera čas ne teče, ampak poskakuje, kažeta dve minuti do štirih. Jurijevo obuvало ima iz vrvi spleten podplat, na peto pa prilepljeno tanko plast surove gume, da ne drsi niti na tako zglajenih tleh, kot so ta v preddverju kino dvorane. Nad podplatom je platno. Ljudi je malo, poletje je vroče. Stojijo po kotih. Noge imajo prekrizane. Ena roka drži cigareto pred usti in se spodaj s komolcem opira na drugo, ki oklepa želodec in s prsti sega v pleča. Nekateri drugi pa napol sedijo, napol slonijo na nizkem prizidku, na katerega so postavljena okna od enega do drugega konca in vse do visokega stropa kot steklene stene.

Ko pogleda na uro, prestavi torbico iz ene roke v drugo in naglo utripa z vekami. Z roko gre proti obrazu, vendar se ga nemara niti ne dotakne, ko jo spusti dol in z njo spet prime torbico, ki je temno modra, ovalna in trebušasta in ima ročaj, ki je zelo dolg. Zaponka torbice je kot majhen valj v majhni zanki. Oboje je medeninasto in se lesketa z novim leskom. Gleda vanjo. Počasi — ko jo gleda — zmeraj bolj spreminja pogled in obraz, kot da se odmika od nje. Potem pogleda na uro in proti vratom, kjer že stoji biljeter v modrem suknjiču in rjavih hlačah, ki nemara sploh ne spadajo k uradnemu, delovnemu, z zlato vrstico obšitemu suknjiču. Potem ji reče o vročini in o njeni spremembi.

Torbico prime z obema rokama in si jo nese pred trebuh, da se na stegnih malo zaziblje. Glavo nagne malo vstran in gleda mimo njega proti blagajni. Dvorana se položno dviga proti ozadju. Vrste sedežev so razdeljene v tri dele. Med njimi sta dva prehoda, se pravi med sredino in desno stranjo in sredino in levo stranjo. Na zidan strop je obešen še strop iz drugačnega materiala in se potem ne stika s stenami. Sestavljen je iz kvadratnih plošč neke sive mase. Plošče so tesno spete, tako da med njimi sploh ni nobenih špranj. Imajo pa po vsej površini luknjice, skozi katere nemara odhaja in prihaja zrak, nesnažen in čist zrak, zrak, ki pljučem ne koristi več, in zrak, ki ga pljuča rabijo v veliki meri, čeprav človek samo sedi in gleda in samo včasih globoko ali sunkovito zajame sapo. Vir svetlobe je med obema stropoma. In potem tam, kjer se drugi strop ne stika s stenami, prši ven in prav toliko redči mrak dvorane, da obiskovalec lahko prebere številko vrste in sedeža in tudi stran dvorane, kar je napisano na listku, ki ga ima med prsti. Ko seda, lahko tudi razpoznava obraze v svoji bližnji okolici. Zato pa tudi ni nobene luči na stenah in so stene lahko popolnoma

gladko speljane. Samo nad vhodnimi in izhodnimi vrati je po ena podolgovata ovalna lučka, ki je opremljena tudi z rdečim trakom po sredini. Vendar te lučke niso zato, da bi širile svetlobo, da bi razsvetljevale dvorano in obraze. So samo zato, da obiskovalec ve, da je tam na levi izhod in tam na desni vhod. To je pomembno, kadar je film temen in človek ne misli čakati do konca, ko postane spet svetleje. V takšnem primeru mu lučka z rdečim trakom kaže pot. Tudi skozi luknjice v visečem stropu ne prihaja svetloba. Zračne luknjice so temne.

Reče mu o zadnjih sedežih, o zakaj spet tako zadaj.

Sploh ji ne odgovori, ko jo narahlo porine v šestintrideseto vrsto na sredini in ko s sivega, še neosvetljenega platna prihaja večrazsežna glasba. Ko svetloba med obema stropoma ugasne in preneha tudi glasba, ki ni namenjena določenemu filmu, in se skoraj hkrati že prične glasba iz filma, ki prihaja, in se tudi široko platno osvetli z napisi pravega filma in kmalu tudi s pravimi slikami, prične po maloštevilnih obiskovalcih plapolati siva svetloba, ki je zdaj močnejša, zdaj spet rahlejša, kot da je tam daleč pred njimi kakšen moder in razredčen ogenj, zašušti na njeni desni celofanski papir in njegov težki in malo pridušeni glas reče o bonbonih. V šestintrideseti vrsti v sredini ni nobenega drugega gledalca. Samo na levi in desni jih je nekaj. Pot je *neverjetno urejena in peščena in ob nji je videti veliko vrtnarskih znamenj tudi zelo urejenega varka*. Travica ob poti je kot počesana, je gotovo angleška in po angleško pristrižena. Zdaj pa zdaj je kakšen okrogel ali vitek, pri tleh rastoč ali malo višji grm in belina kakšnega kipa s podstavkom ali brez njega. Ko se belina in urejenost poti nehata, se pričnejo široke kamnite stopnice. Na kamniti ograji na obeh straneh so tudi kipi. Potem se na široki ploščadi stopnice razcepijo na levo in desno. Potem je mogoče ploščad videti bolj ob blizu, zelo podrobno. Vidi se razjede in luknjice starega zidu, ki je postavljen na oni strani ploščadi. Če se človek, ki bi prišel po stopnicah navzgor, ne bi obrnil niti na levo niti na desno, bi zadel vanj. Zgoraj nad zidom in malo bolj proč od zidu je mogočno pročelje. Potem pride dolg, visok in mračen hodnik, ki je v stari masivni zgradbi. Vendar pa je ta mračnost nejasna in negotova, morda je sploh ni in se samo tako zdi zaradi nasprotja, zaradi sonca in visokega dneva, ki je bil poprej na beli peščeni poti in tudi še na stopnicah, ko so bile temne samo razjede in luknjice v kamnu in zidu. Glasba je samo včasih, iznenada se prične in potem iznenada tudi preneha, ko bi nemara še zmeraj morala teči. Obrazi so zdaj manj svetli, bolj so pogreznjeni v dvorano, ki kljub vsemu nima težkega vročega zraka, poprej pa je bilo na njih veliko svetlobe. Hodnik je raven in dolg — sploh ni videti konca. S stropa visijo lestenci. Brušeno steklo ploščic, okraskov ali steklenih sveč, skozi katere nevidno teče žica elektrike, se lesketa v tisočerihi odsevih, ki so zdaj ostri kot puščica, zdaj široki in medli. Tako naredi steklo. Vsak lestenec, posebno pa svetloba, ki gre iz njega, je hkrati celota zase in hkrati razdrobljena v koščke. Vsi ti koščki, vsa ta lomljena svetloba, vsi ti delci lstenca — ostro izbrušeni liki in motne široke ploskve — vse to se potem velikokrat ponovi na ogledalih, ki so razmeščena po hodniku in od katerih nekatera ne visijo

popolnoma navpično na navpični steni, ampak so zasukana bodisi malo poševno ali pa spodaj ali zgoraj malo privzdignjena. Potem se te svetlobe in odsevi med sabo sekajo. Zelo težko je ločiti odsev od pravega lestenca. V hodniku so tudi marmorni stebri z okraski, in potem gre vsa ta sama po sebi šibka svetloba tudi po njih in jih osvetljuje — včasih s strani, včasih od spodaj, včasih od zgoraj. Kadar pada ta nadrobna svetloba na njih od spodaj, so nemara videti skrivnostni. In zdaj je v tem dolgem in visokem in globokem in po vsem videzu skrivnostnem hodniku, kjer skorajda vse miruje, kot da nič ne čaka, široka orgelska glasba, ki je kot del hodnika, kot da mu ni pridana. Tudi glasba je takšna, kot da miruje, in takšna, kot da je sestavljena iz enega samega tona, ki se razteza v vseh petih smereh, čeprav je res, da se orgle glasiyo večglasno in v različnih registrih. Bolj globoko in dalje v hodniku so na levi strani nemara tudi visoka okna, kajti dolge prosojne zavese se rahlo bočijo nazvnoter v hodnik, kot da skozi okna prihaja enakomeren val zraka, ki jih skoraj nepremično drži nad tlemi in malo proč od stene in okna. Samo včasih malo valovijo. Tako val zraka sploh ni hrupen in ne nastaja in ne pojema, ampak enakomerno je. In kljub temu valu in orgelski glasbi vse miruje in je tiho, brezglavo. Včasih se odcepi na levo ali desno kakšen manjši ali večji hodnik. Včasih je ob hodniku majhna hiša, včasih pa pravi prostor, samo da nima vrat iz hodnika, ima pa vse drugo: visoka okna, svoj lestenec pod stropom ali celo dva, kakšno nizko, do potankosti izrezljano omaro, na kateri je vaza, bel doprski kip ali samo glava, mehko preprogo in na nji okroglo masivno mizo in ob nji globoke nizke fotelje z visokimi naslonjali. Tudi v teh prostorih ob hodniku je široka orgelska glasba in tudi miruje. Najprej vzdigne levico in jo naredi zelo mehko in upogljivo. V mračnem zraku, po katerem plapola sivomodra svetloba, med obema sedežema zasuče dlan in se s hrbtno stranjo dlani dotakne njenega lica in ga poboža. Potem se za hip vrne k sebi, potem pa počasi in previdno zdrsi na levo in navzdol v njeno belo muslinasto naročje, kjer sta njeni roki. Obe dlani sta ena zraven druge in prsti so malo upognjeni. Ko jih otiplje, se njegova dlan zelo razširi, tako da je širša od obeh njenih, spusti malo več teže vanjo in ju objame, ko njegove oči še zmeraj zrejo tja gor. Prav v takšnem prostoru, ki je polkrožen in nenadoma ob hodniku, je okrogla mehka preproga, na nji pa okrogla nizka miza. Za njo sedijo v črnih oblekah in z belimi ovratniki zbrani igralci kart. Najprej je videti samo to, da imajo v rokah podolgovate karte. Sploh ni nobenega giba, nobena roka ne prime karte, da bi jo položila ali vrgla na mizo in noben igralec se ne nagne niti na levo niti na desno, kjer je sosednji igralec. Poteze obrazov so nepremične kot poteze na kipih v dolgem hodniku, oči so v kartah, nekatere pa nepremično nad mizo in v prostoru okoli mize. Tudi nobene besede ni. Potem se zgodi nekaj gibov s kartami in rokami in vsak traja zelo dolgo. Sacha Pitoeff ne zgane z ustnicami, ne trene z očmi, ne zgane niti z mišico na obrazu. Svoj kot s koso obsekan obraz drži v zraku nad mizo. Ličnici sta visoki in zelo ostri, očesi kot usahli votlini sta nad njima, spodaj pa se pergamentna koža tesno ugreza v čeljust in brado, in skorajda ne gre ven, ampak izginja nazvnoter, v jabolko in grlo. Obrvi, ki so tanke in komaj vidne, kot samo

nakazane z nekim rahlim in medlim črtalom, ima visoko nad senčnima votlinama, vendar ne guba čela. Vse je tako gladko, kot da je obsekano, in kot oči votlo in pretresljivo mirno zrejo svoje zrenje. Narahlo in ne sunkovito, tako da se kljub vsemu lahko zdi, da samo približuje koščice svoje poletno vlažne roke njegovih težki in razprti dlani, odriva njegovo dlan stran, proti njemu in naslonjalu za roke, ki leseno ločuje oba sedeža, enajstega in dvanajstega. Ni pa nobene besede. Sacha Pitoeff temno vstane. Tako kot je pokončno sedel, tako tudi pokončno vstaja, ne da bi bilo poleg vstajanja videti še kakšen drug gib. Čeprav potem ne popravi nobene gube na svoji temni obleki, je v istem hipu, ko je pokonci, vse na njem gladko in zravnano, precizno urezano in naravnano. Roke ob telesu so navpične in ravne kot dva črna trsa. Negibni sivi obraz gre čez karte tam spodaj in dostojanstvene igralce malo nad kartami, ki se bleščijo v neštetih odbojih lestencev. Nobeden se ne ozre gor, tudi potem ne, ko od nekd potegne kar malo sunkovita in mogoče celo mrzla sapa, ki jim vzdiguje in viha redke lase. Sacha Pitoeff širi zenice in z njimi tudi senčnati votlini nad ostrima ličnicama. Zelo zlagoma in enakomerno obrača obraz proti temni steni nasproti sebe ali pa morda v hodnik. Hodnik je spet zelo raven z velikimi lestenci, stebri in mirom, ki je prepojen z orgelsko glasbo in takšen kot kakšen velik in okrogel steber. Zdaj plapolja po gledalcih več svetlobe. Njen muslin je najbolj viden in tam, kjer se neha, nad koleno in pod vratom, je skoraj tako, kot da potem nič ni in je samo temen zrak. Njegova težka dlan, ki je zdaj posuta s kapljicami poletnega potu, se spet približa njenim, ki sta v gladkem naročju. S hrbtom dlani se lepljivo in kar malo nemirno dotakne njenega kupčka rok in potem polzi še bolj nemirno po gladki poti tja dol, kjer je ta najbolj čudežna tkanina odrezana in kjer zraste gladina napetega poletnega stegna brez vsakršne tkanine, ki se tam, malo nad koleno, sploh ne tišči drugega. Iz temne globine hodnika, ki se tam daleč na videz oži, se pomika najbolj bela ženska postava. Blazinice obremenjenih in obteženih prstov najprej samo tipajo povrhu, potem pa se prsti razširijo na to in ono stran stegna tik nad kolonom in ga zavijejo v malo drhtljiv in negotov objem, ki hoče bolj in bolj stisniti, ko pride njena levica in prime roko skoraj trdo za zapestje in jo krčevito, vendar zlagoma nese proti naslonjalu za roke, ki loči enajsti sedež od dvanajstega. Tam jo spusti. Bolj se približuje, bolj je bela in se tudi zelo blešči, presega s svojo svetlobo najbolj svetle stvari v hodniku, celo svetlobo lestencev. Vendar težka roka nepopustljivo in malo nemirno in z večjimi kapljami po hrbtu dlani spolzi nazaj v belo naročje, kjer se nekaj hipov nejasno preobrača in tišči s svojo težo v vse smeri in ne samo navzdol, potem pa se vzdigne bolj gor, se zasuče, tako da upognjeni prsti in nagubana dlan štrlijo proč od telesa in muslina proti plapolajočemu platnu, in s hrbtom tesno po telesu drsi tja gor, kjer se pričenjajo drobne bele prsi. Tudi njena desnica pride tja gor, seže k prsim, se skrči, spusti malo nižje in odrine veliko težjo roko proč, v desno. Iz globine ravnega hodnika se prikaže bela ženska postava. Sprva je zelo neznatna in komaj ločljiva od stebričkov in belih marmornatih kipcev, vendar se še kot takšna zelo blešči in prekaša svetlobo lestencev, ki so nemara nad njo v globini hodnika. Potem se premika. Vidne so male škarje

njene zbrane, ne hiteče, ne nagle, ne pričakujoče hoje. Kot da hodi, ker hodi, kot da bo tako hodila še veliko časa. Zgoraj nad korakom je vse mirno in belo, kot da ne spada k hoji. Tkanina tam zgoraj se niti ne guba, tako kot se spodaj ob koraku vendarle in vzlic vsemu malo maje. Zmeraj bliže je. Zmeraj bolj bleščeča je. To je Ona. Ko je že čisto blizu in se zdi, da bo še bolj, se ustavi. Rahlo razpre v tisočletjih in z vso zbranostjo izoblikovana usta, pogleda pa, ki gre nekam naprej in je hkrati samo v njenem obrazu in hkrati enakomerno porazdeljen po zraku hodnika, ne spremeni ali kako drugače naravna. Diha malo hitreje, desnico drži v zraku pred sabo, kot da je na preži ali kot da se vnaprej, za vse vnaprej, brani. Z leve strani hodnika, nemara s kakšnega krila hodnika, ki se križa s tem dolgim in globokim, ali pa mogoče iz kakšne niše ali vdolbine stopi Giorgio Albertazzi. Dva koraka od Nje se ustavi. Obrnjen je pravokotno na njeno smer. To je On. Oba pogleda pršita svoje zrenje pravokotno eden na drugega in se tako mogoče združujeta, vendar se ne pogledata. Težko desnico nese tja zadaj, za naslonjalo, jo vzdigne do njenega ramena, malo postoji na rami, pritisne prste na vrat in potem otiplje mehko ušesno mečico in potem tudi trdi uhelj in potem zraven njega mehke in trde in zmeraj vznemirjajoče lase. Kupček njenih rok v belem gnezdu tam spodaj ostane negiben. Po drugi peščeni poti, ki je bela, kot da so kamenčki peska posebej izbrani, in geometrijsko popolno začrtana, kot da je vrtnar meril s ravnilom vsako ped, in ki ima ob straneh v enakomernih presledkih različno oddaljene grmičke in bolj oddaljeno vrsto cipres, hodi Ona s hojo, ki jo je prinesla iz ravnega hodnika. Z nasprotne strani se približuje On. To je Giorgio Albertazzi. Pod njegovimi lakastimi čevlji je tudi belina posebnega peska, zraven pa gosta, nizko pristržena angleška trava. Za njim je visoko masivno pročelje starega gradu iz časa, ko je masivnost imela pomen. On je ves temen, zelo se razlikuje od bele poti, samo obraz in ovrtnik srajce se zliva z belo barvo posebnega peska. Glasbe ni, tudi orgelske ne. Nemara je slišati pesek, kako se tare pod čevlji. Težka roka se zelo lepi na lice, vendar vzlic temu spolzi do brade in jo s prsti vleče k sebi. Sam se nagne v levo, do so njegove prsi na njeni beli rami, njegov obraz pa gre še bolj naprej proti njenim ustom. Svoja malo odpre, in ko mu brada zadrhti, nemara že lahko čuti njeno vročo vlago. To mu dovoli, to mu pusti. Ko še bolj zadiha, ga narahlo odrine. Stojita eden nasproti drugemu. Ločita ju samo dva srednje dolga koraka. Sonce močno sije. Ona pomika svoj pogled iz ozadja in neskončnosti zraka, kjer je masivno pročelje, k Njemu, in On pomika svoj pogled iz narave cipres, grmov in trave k Nji. Ko se na svojih obrazih srečata, vpijeta vase zrenje drugega. Roka je še zmeraj ostala na njeni rami in čez čas gre preko vratu v izrez muslinaste obleke in s prsti čez rob nedrčka na neverjetno okrogolino. Potem se prsti izoblikujejo v dlan, ki zajema vso izboklino, prožno in čvrsto pod gladko svilenko prevleko nedrčka. Ko jo zajame in stisne, je že prepozno. Tako dolgo stojita in sta zaprta v svoje zrenje. Visoko tam zgoraj, kjer je nebo, je mogoče videti rahle mrenaste oblake, ki jih žene veter, da se trgajo. Z obema rokama tišči njegov zajem proč, vendar je tako, kot da se je zmeraj bolj priklepa. Druga njegova roka, ki se zdi veliko lahkotnejša, šine navzdol h kolenom. Izteg-

njena dlan kot gladka deščica ali vzmet šine med priprta stegna, tam, kjer je obleka že odrezana, torej tik nad koleno. Potem se koleno zelo stisneta skupaj, čeprav je med njima dlan. Čeprav se stegni zelo stisneta, se njuna polt vseeno malo naježi in dlan med njima se, kot da bi bila ujeta, vendarle premika in stiska in gnete njuno meso, kot to počne levica zgoraj. *Sacha Pitoeff! Na stranski poti, ki je ožja, vendar pa prav tako s posebnim peskom posuta in gre pravokotno na to, ki je široka, se ustavi kakšne tri metre od Njiju in gleda Vanju, kot da ima stekleni zrkli, z obrazom, kot da je okleščen s koso, s strašno urejeno črno obleko z belo vrtnico v gumbnici. Njegov pogled ni določen, samo proti Njima gre, pošilja proti Njima svoje zrenje. Reče o tem, da ne. In bolj dahne kot reče in na koncu malo zastoka. Zgornja roka gre za naslonjalom spet dol in po tej strani njenega telesa, tesno po desnem boku dol h kolenoma in ju skupaj z zaprto roko hoče razmakniti. Tudi sam se skloni navzdol in je z obrazom skoraj na kolenuh. Potem se z obrazom pomakne malo bolj gor in ga med njenima komolcema — njene roke so tudi pri kolenuh — pritisne v muslinasto naročje, ki se sprva pomakne malo nazaj v sedež, in male zasople prsi gredo zato bolj naprej. Takoj reče skoraj glasno, da ne. Njegova prva roka pride takoj gor in nad svojo glavo stisne naprej pomaknjeno izboklino. Umakne se nazaj, zato pa gre naročje spet malo ven iz sedeža, ko se njegov mokri obraz še bolj ugreza vanj in pride roka spet dol. *Sacha Pitoeff še zmeraj ne premakne zrkel v senčnatih votlinah. Veter, ki tam zgoraj žene oblake, je zdaj tudi pri tleh in maje razne grmičke ob tleh in vrsto cipres. Druga roka se v hipu pomakne globlje v stegna, ki se takoj spet stisnejo. Vendar nemara že lahko čuti konec stegen in nagneten vročino, ki je na koncu. Iz naročja, kjer je še zmeraj silovito njegova glava, je slišati pridušen stok. Potem se ves, z vso težo spusti z dvanajstega sedeža s koleno na oljnata tla in vrže obraz na njeni koleno in obe roki prideta k njima in silovito razpirata, rob obleke pa je visoko zgoraj v naročju in je zmečkan. Visoki črni člen njene frizure je ostal nedotaknjen in svež, kot da je jutro, obraz s tankima ustnicama močno napenja in krči obrvi in veke. Včasih se nagne nazaj in ima malo razprta usta in še bolj zgrbančen obraz, kot da lovi zrak. *Sacha Pitoeff se obrne proč. Onadva pa še zmeraj srkata svoje zrenje in mogoče raziskujeta nevidno dogajanje ljubezni tam znotraj. Ko gre zmeraj bolj ihtivo proti nji in kleše njegovih prstov na stegnih in v naročju in na boki še malo ne popuščajo, ampak so zmeraj bolj železne, še enkrat vzdigne obraz proti luknjičavemu stropu, stisne zobe in oči in reče silovito o miru in o ne, se sunkovito vzdigne, da mehka tkanina kar sama spet pade po stegnih, zgrabi torbico, za hip pogleda navzdol, kjer je nemara zaradi presenečenja Jurij še bolj na tleh in kot sesut, potem pa z naglimi koraki odhiti skozi vrsto. V prehodu med levo stranjo in sredino steče proti izhodu, kjer je ovalna lučka z rdečim trakom, ki naznanja izhod v sili, v nevarnosti ali če gori.***

Tudi po širokem hodniku zunaj dvorane še zmeraj domala teče, da se bela tkanina drobi v lomljive gubice. Na obrazu ima srage potu. Z dveh strani je hodnik obdan s steklenima stenama. Vrata za ven so steklena in v stekleni steni. Pri njih — kot da je varnost že tako blizu, da si to lahko dovoli

— se ozre proti dvorani, ki jo je zapustila in v kateri je film, potem pa se požene ven. Zunaj je še zmeraj sonce in gosta vročina, ki puhti iz zidov in mehkega asfalta. Nemara prav zaradi tega in zaradi te pozne popoldanske ure ni v tem predelu med zadnjo stranjo kina Center in samopostrežno restavracijo nikogar, niti na cesti niti ob zidovih, da bi se nanje naslanjal. Pozna popoldanska vročina je kot neka raztopljenjena masa, ulita v ta predel. Zraven nje je v brezvetrnem ozračju tudi neka sivina, ki se sicer navzgor proti višinam malo gosti, vendar se nikakor ne zgosti v oblake. Skozi ta visoki kvader steče pravokotno čez cesto v samopostrežno restavracijo, kjer se skrije. Vrata samopostrežne so tudi steklena, zato lahko z roba — tako da stoji že za zidom, z gornjim delom telesa nagnjena malo naprej čez podboj k steklu vrat — gleda ven, če ji mogoče sledi. Ko gleda, če se bo prikazal, upehano diha in si z dlanjo otira obraz, ki je moker in tudi vroče zardel. Črne, male in žive oči se vročično lesketajo in so vznemirjene. Nemirne so tudi veke. Potem si gladi tkanino v naročju, ki je senčnata od vlage in zmečkana. Vmes pogleduje ven. Suhi in nedotaknjeni so samo lasje. Čez čas odsune steklena vrata in steče poševno čez asfalt, preseka ga ob vogalu zadnje strani kina in še spusti v ozek prehod med novim krilom občine in pokojninskim zavodom, kjer še zmeraj teče in je tudi temna večplastna torbica iz vinilexa bolj v zraku kot pa ob nji, tako kot se je obleka oprijema samo od pasu navzgor, zelo se je oprijema samo v pasu, kjer je stisnjena in se potem iz drobnih gubic razširi navzdol, skoraj v kratek zvon. Više v zraku je samo siva modrina in malo nižje strehe teh visokih stavb. Teče zelo neenakomerno. Zdaj so rumenkasto rjave noge v dolgem, skokovitem razkoraku, zdaj spet v kratkem, stopalo zraven stopala, čeprav so tla nenehno ravna, nimajo kotanj in izboklin. Teče in se nekaj časa sploh ne ozre. Prav tako negotovo, kot da se hkrati tudi lovi, teče mimo oleandrov, za katerimi se hladijo popoldanski ljudje, po širokih stopnicah navzdol na široko ploščad, kjer kljub takšni uri in visokemu poletju hodi sem in tja dosti ljudi v svetlih oblačilih. Ko jih doseže, ne teče več, vendar hodi še zmeraj zelo naglo. Čez čas in za nekaj korakov spet steče.

Mimo nje gre po cesti veliko avtomobilov gor in dol in so različni po obliki in po barvi. Med njimi je tudi eden, ki je siv, vozi bolj počasi in je zadaj visok, zadnja stran gre skoraj navpično navzdol. Večina izložb ima spredaj rolete, ki varujejo blago pred vročino in ostro svetlobo. Tako zadelana so tudi okna stanovanjskih prostorov v nadstropjih. Pešci pa se stiskajo v senci zidov in skoraj neslišno hodijo. In če se ustavijo, da bi govorili, sploh ni slišati njihovih glasov, ker govorijo potihoma in izčrpano ali pa mogoče požira njihovo glasnost vročina. Nekateri imajo robce kar na obrazu. Ko gre še zmeraj naglo in malo opotekavo, se sploh ne ozira na to, kje je senca in kje sonce. Torbico preklada iz roke v roko. Ko spredaj po ulici daleč ni nobene hiše in so samo na straneh, je videti visoki zrak, na katerem ni nobenega znamenja, da prihajajo oblaki, ki bi vsaj malo prestregli vročino in svetlobo. O dežju sploh ne more biti govora, mogoče še nekaj dni. Zelo kmalu, kar neverjetno kmalu, gre mimo nje isti sivi avtomobil z enako, več kot pravilno počasnostjo, ki je v tem delu mesta predpisana. Kolesa so videti manjša, kot jih imajo ponavadi avtomobili. Na trgu, kjer na eni

strani stojijo avtomobili, na drugi strani pa so hiše, steče na desno, kjer je kiosk, in potem mogoče za njim malo postoji, ker se nekaj časa ne prikaže. Potem gre med dvema vrstama avtomobilov. Na koncu vrst, kjer je tudi konec parkirnega prostora, ker se trg zoži, za hip postoji, da nemara lahko pogleda gor in dol, na levo in desno, in steče čez cesto v Poštno ulico. Potem gre počasi in veliko bolj umirjeno, vendar pa utrujeno po širokem mostu čez Kokro. Mogoče je res utrujena, mogoče je malo pomirjena, lahko tudi, da hoče zajeti nekaj svežega zraka, ki je na mostu bolj svež kot oni med zidovi v središču mesta. Globoko pod mostom se med skalami peni zelena voda. Kadar voda teče naglo, je nad njo zmeraj malo bolj svež zrak in neredko tudi vleče. Zdi se, da so gube njene bele obleke pomaknjene bolj v desno in se gubajo s poševnimi brazdami. Lahko da res piha. Na drugi strani mostu gre spet za spoznanje hitreje. Gube se brez reda kažejo v vseh smereh. Torbica gre v večjem loku ob nji. Za njo spet počasi vozi sivi avto in ko je samo kakšnih dvajset metrov od nje, vozi še bolj počasi, tako da jo zlagoma in skoraj neslišno dohiteva. Zada je zelo spodrezen in je malo tudi takšen kot kak furgon. Na desni strani je Kokra, na levi, na drugi strani ceste pa vrsta starih blokov, ki imajo še strme strehe. Skoraj vsa okna so zadelana, eno pa je odprto in slišati je naglo popoldansko glasbo, kot da ni nobene vročine. Še enkrat predene torbico iz leve v desno, kjer gre potem tudi v velikem loku ob nji. Sploh se ne ozira, pa tudi v tla ne gleda. Samo takoj spočetka, ko se je oglasila nagla glasba skozi odprto okno, je nemara malo pogledala tja gor, kar niti ni čudno, saj je ob tej zgoščenosti uri tako malo glasov na cesti, in še tisti, ki prihajajo, so takšni, kot da so šli skozi sordino. Zdi se, da gleda nekam naprej, kjer so še zmeraj hiše, ki spadajo k mestu, čeprav stojijo na levem bregu Kokre. Reka sploh ni več meja mesta. Ko jo s svojo sivino neslišno dohiti, ko je s srednjim delom avta tik nje in tik ob robu pločnika, ustavi in odpre sprednja vrata. S sedeža za volanom je nagnjen zelo v desno. Roko drži na notranji kljuki desnih vrat. Z glavo je tudi sklonjen malo dol, ko je hkrati sklonjen v desno, in oči ima obrnjene bolj gor, da nemara lahko vidi ven in bolj gor. Najprej se samo ustavi in za hip ostane nepremična, šele potem zasučé glavo proti avtu. Potem tesno zamiži in stisne ustnice. Obrne se spet proč in se nagne naprej in naredi korak šele potem, ko je že nagnjena naprej, tako da se zdi, kot da se malo opoteče v smeri hoje.

Okno, ki ima popoldansko naglo glasbo, je že za njo. Starih blokov na levi strani ni več. Odcepi ceste na levi so zelo pogosti, cesta pa je nenehno usmerjena samo naprej, vzporedno s Kokro. Zdaj, ko ni blokov, so družinske hiše in hišice, ki so zelo različne, in kmalu se tudi asfalt neha. Nad tlakom stoji plast prahu, ki se ne vzdiguje in ne meša s plastmi zraka, ker ni vozil, pešcev in vetra. Ko jo spet dohiti, vrata sploh niso zaprta. Sploh jih ni treba odpreti in se nagniti v desno. Ko se ustavi, se najprej spodnji, zvonasti del obleke zaziblje ob stegnih, potem pa skloni glavo zelo dol in po desni strani obraza ji sikne ostra senca, ki se potem zbere v napeto črto, ki gre od očesa do kotička ustnic in potegne ustnice proti ušesu. Hkrati s senco in črto na licu ji zrkli zasijeta v temni in napeti iskri, ki potem plapolata in napeto utripa in je ostro vidna, čeprav je obraz sklonjen in so čez

zrkli povešene goste trepalnice in skoraj tako, kot da je skozi trepalnice to ostro plapolanje iskre še bolj vidno, ker ga trepalnice pršijo ven v tankih plasteh, med katerimi so praznine. Potem tako sklonjena in s senco in črto in ostrim plapolanjem kot majhnim bliskom počasi spodvija oči proti levi, ne da bi za očmi šel tudi obraz, dokler popolnoma iz koticikov ne gledajo na levo in navzdol, kjer so odprta in vroča vrata. Potem ji tudi na levi strani zraste črta, ki poveže koticček očesa s koticčkom ustnic in naredi takšen obraz, kot da se v več smeri smehlja. Potem se v bokih narahlo zamaje sem in tja. Čez hip ali dva sunkovito vzdigne glavo in je spet obrnjena v smeri svoje hoje, vendar se ne premakne. Na obrazu zdaj ni več nobene sence in črte, oči mirno zrejo v zrak in vročino. Torbico prime z obema rokama in jo ziblje ob kolenih sem in tja. Od znotraj pride glas o času, ki teče, in o vročini. Potem prime torbico samo z eno roko, z drugo prime zunanjo kljuko in prisede.

Naglo jo pogleda in ji hlastno reče o kakšna je in o nekaj se ji je zgodilo in o obleki in o hoji, na kateri je vse vidno. Malo naprej, čez kakšen kilometer, jo spet hlastno pogleda, malo razpre ustnice in jo sunkovito prime za koleno, ki je videti nemara celo temnejše, kot je v resnici, ker je rob muslima nad njim zelo bel in bleščeč. Gleda nepremično ven. Oči so temno rjave in mirne, mogoče vse tisto za očmi, kar jih dostikrat nemirno premika sem in tja, miruje in je sklenjeno in zbrano, nimajo nobene plapolajoče iskre, položene so ven pred vetrobransko steklo in mogoče sploh ne zato, da bi gledale. Mogoče sploh ne vidi, kako hiše sploh niso več mestne, ampak so v nevezani črti z veliko praznega prostora okoli sebe in imajo pred sabo vrtove ali dvorišča, med njimi pa so razna drevesa in za njimi gozd. Poleg srag potu, ki se že suši v lepljivo plast, pronikajo iz povrhnjice nove kapljice potu, ker je avto zelo razgret in popolnoma odprto okno na levi strani niti ne pomaga dosti, ker je zrak, ki ga odprtina okna črpa v notranjost, tudi zelo vroč. Visoki črni šlem je še zmeraj nedotaknjen, lasje so suhi in sklenjeni, samo na sencah se lepijo, so razmočeni in razpušчени, kajti sol in vlaga topita lak.

Naselja in ceste ob njih so visoko zgoraj, na desni, globoko spodaj pa je korito Save, v katero se je zlila Kokra. Na levi zgoraj se potem za naselji širi ravnina. Volan drži spet z obema rokama. Clenki prstov so položeni v zato napravljene žlebove. Roke so oglate in trde. Kostí so zelo močne. Zapestja so rogovilasta in na desnem je verižica z zlatim srcem. Vzlic vsemu in poletju so na zapestjih spete manšete bele najlonske srajce. Malo više se začenja rokav temno sivega suknjiča. Gumb srajce na vratu je odpet. Težki ovratnik se poveša malo navzdol, kljub temu, da je v njem rdeča kravata s črnimi progami. Vendar pa je zelo zrahljana, vozal visi postrani na prsih pri tretjem gumbu. Hlače so enake kot suknjič. Obraz je malo bled in se kljub poletju ne poti. Samo malo zrnat je in ima črne sence in sploh ni Jurij. Drži se resno in trdo, dokler mu ne spreleti desno lice temen krč. Takoj zatem spet ploskoma vrže roko z verižico na njeno koleno. Njen obraz sploh nima niti sledu tiste črte in oči nimajo temne iskre. Kolena in njeno telo zgoraj se premika in pregiba samo toliko, kolikor to povzročijo tresljaji avtomobila, vdolbine in kupčki peska na cestišču.

Kot da ima samo svojo težo, ne pa tudi svojih gibov, namenov in tistega, kar je teži nasprotno. Vendar sploh ni videti izčrpana ali zelo utrujena. Mehke listaste roke so položene v ozko naročje, tako kot so oči položene v pokrajino tam zunaj. Njeno telo ni sesuto vase in nemočno, samo zelo skladno je s potjo vozila in obliko cestišča pod njim. Ostaja v svoji obliki in sedi skoraj pokončno, samo znotraj te širše in večje oblike, ki jo telo ima, so posamezne oblike in mali premiki odvisni samo od zibanja sivega avta. Tako je tudi, ko zavije ostro v desno in potem po razoranem kolovozu navzdol. Telo gre v nekakšnih masivnih in težkih valovih sem in tja in naprej in nazaj in včasih za spoznanje tudi malo gor s sedeža in spet nazaj. Vendar vse to ne kot da je iz enega kosa težke teže ali kot da je vreča, temveč tako, da se posamezni deli telesa ne pregibljejo naenkrat, da gib v pasu na primer pozneje sproži nagib prsnega koša in ta pozneje nagib glave. Samo ko avto potresajo večji kamni, se vse na nji skupaj z obleko pretresa hkrati. Veliko bolje je potem, ko se spodaj na polju in pašniku kolovoz zravna in je raven, kot je raven ta del pokrajine tu spodaj pod cesto, in je kot polica. Ker je vse tako ravno in nezavarovano — drevesa so bolj na desni in bolj na levi — je sonca še več in tudi v vozilu je še bolj vroče, njegov obraz pa se sploh ne poti in ves je v svoji trdi temno sivi obleki kot kakšen kirasir in ni Jurij.

Na njivi stoji lojtrski voz, na zadnje kolo je prislunjena brana. Konja ni, voznika ni. Na koncu njive, na nasprotnem koncu, kjer se vročina in zatohlost zbirata v neprosojno meglico, klečita dve ženski. Ruti imata daleč čez čelo naprej, da sta obraza v senci. Reče ji o koncu in o skorajšnjem koncu. Njen prstan na levi roki v naročju se motno blešči in tudi ziblje. Kolovoz gre po vsej ravni ravnini in potem pri ribiču, ki nima škornjev in drži dolgo palico pred sabo in se komaj premika, zavije v gostoto mešanega gozda, v katerem je poleg listavcev in iglavcev tudi dosti trave in praproti. V kolovozu je zemlja samo v kolesnicah. Med njima raste trava. Nekatere veje nekaterih leskovih grmov udarjajo v sprednje odbijače, luči ali celo v vetrobransko steklo, če so višje. Ko pride pred njene oči široka zelena veja in šelesteče oplazi po steklu, niti ne zamiži niti ne zoži zenic. Potem je tako, kot da se kolovoz razširi. Ustavi ga plitva mlakasta kotanja. Iz nje potem prideta dve poti. Ena gre ostro na levo, druga pa naprej in za spoznanje na desno. Sonca in svetlobe in poletne vročine je veliko manj, ker so nekatera drevesa, bukke in ceri, visoka. Nad njimi je potem sivkasti neskončni zrak, ki tudi miruje, in veje visoko tam zgoraj sploh ne šelestijo. Na desni strani kotanje ali mlake, kjer je debelo drevo vrženo na tla, sedi človek in kadi. Sekira ob njem je z bleščečim rezilom obrnjena naprej. Ko v mlaki za spoznanje obstoji ali pa sploh ne, zavije po ozki poti naprej. Zdaj je veliko več vej, ki štrlijo v pot, in veliko praproti, ki se razrašča tudi po poti. Vse to se potem glasno plazi po pločevini in skoraj tako je, kot da je to edini glas, ki ga je mogoče ujeti, saj je glas motorja zelo spodaj pod glasom pločevine, praproti in vej, od njega pa že dolgo ni prišla nobena beseda.

Potem pot ponikne v visoki goščavi visokih kopriv in steblastega plevela. Goščava je kot zid pred potjo in vozilom, ki prihaja. Zdaj drži volan z

obema rokama, zlasti srček pa sunkovito niha po zapestju. Njene mehke in tanke roke so še zmeraj negibno razporejene v naročju. Potem vse, kar je, pokrije temna senca, ker so nekatera stebila visokega plevela višja od vozila. Ko pride spet ven iz kopriv, ki cvetijo, se nasmehne v obe smeri in zelo zmechča svojo kirasirasto držo in odstrani temne sence z bledega obraza in reče o tanku. Potem se še smehlja, tudi ven v praprot in naravo, ki je vse naokrog, in malo tudi nazaj, kjer je goščava ostala povožena in zmečkana. Ko pa ustavi motor in izvleče ključek in reče, tako, je spet zelo trd in kot v oklepu. Tudi reče, da bo treba od tu naprej peš. Nónsica, ki mu raste ven iz čela, ne naredi velikega grebena, gre plitvo po sredini obraza, hrustanec pa potem še bolj strmo dol, tako da je nos nad zgornjo ustnico nizek, sploščen in ne preveč širok. Kjer se stakneta nónsica in hrustanec, se črta nosu lomi. Se enkrat reče o hoji in poti in avtu, pogleda malo navzdol k nji, ki je pogreznjena v sedež, in seže mimo njenega oprsja h kljuki njenih vrat in jih odpre. Ko potem od zunaj pozaklene vsa vrata, malo postoji in potem še enkrat odpre zadnja vrata in izza sedeža potegne v pravokotnik zloženo sivomodro odejo in si jo da pod pazduho leve roke in potem z desnico prime njeno roko, ki je tako spuščena navzdol, da se mora malo skloniti, in jo potegne za sabo čez plitek jarek, v katerem je nemara voda, ko ni suše in je deževje ali pa se tam daleč in visoko v hribih topi sneg. Zdaj pa je vroče, prst je prhka in nekatera stebila nekaterih rastlin so upognjena navzdol in porjavela. Ko naredi dolg korak čez jarek, se ji spet nekaj las odlepi od črnega šlema in se razprši po čelu, ki je spet vlažno in ima drobne kapljice.

Tako, da gre spredaj in jo za roko vodi za sabo po ozki poti, gresta naprej, narava na obeh straneh poti pa je spreminjasta. Zdaj so prava gozdna tla z gozdno prstjo, iglicami, zelenimi mahovi, smrekami, zdaj so bukve, leskov grm, tanka in širokolistna trava z nekaterimi cveticami. Kmalu je videti tudi skale. In spet je tako, da je nekaj časa ravno in celo trava na tem ravnem, potem pa iznenada skala, porasla z zelenim mahom, ob nji pa so korenine velikega starega drevesa. Potem je skal zmeraj več, korenine štrlijo zmeraj bolj ven in se lomijo ob skalah, sonce sem ne sije, krošnje nekaterih dreves so visoko zgoraj in pot, ki se vidno oži, se globoko zajeda v majhne hribe in skale in dela ostre ovinke okrog skal. Potem je tu še voda, slišati jo je, kako teče in klokota. Samo še nekaj vrb zastira pogled na reko, ki je motno rjava. Steza gre tik ob reki proti toku, od vode jo loči samo enojna vrsta vrb, ki jo kmalu pretrga največja skala, kar jih je v tej naravi, in pol je je v tekoči vodi, pol pa v bregu in stezi. Postavljena je počez v tok in stezo. Steza zavije proti nji in vodi. Ampak pred skaljo se ne neha. Še bolj ozka, kot kakšna kozja steza, je potem vklesana v skaljo in vodi po nji vse do njenega konca dva metra nad vodo in kakšnih pet metrov od brega. Od tod, s konice skale, je vidna reka, nasprotni breg in reka malo nižje in malo više. To je pravo rečno prostranstvo, posebno v primerjavi z gostoto grmičevja, dreves in skal ob stezi, ki vodi sem. Na meji med zemljo in skaljo se ustavi, spusti odejo na tla in spusti tudi njeno mokro roko. Potem je nekaj časa obrnjen z obrazom v njena ramena in hkrati žveči zgornjo ustnico, tako da je nos spet navz-

dol in črta nosu še bolj zlomljena in tam, kjer se lomi, divje bela. Njen črni grm las je z desno stranjo obrnjen proti njemu, obraz pa je položen nad reko, ki teče, in lahko da gleda, kako teče, ker nobeno grmičje, nobena vrba, nobena veja ne preprečuje pogleda. Potem se zlagoma obrne proti njemu in ko je že toliko obrnjena sem, da lahko vidi njegovo divjo belino nosu in črn, razbrazdan obraz, kot da je prevezan z nesvetlečimi žicami nevidne barve, in njegovo okostenelo zrenje, ji čez zrkli spet šine temna iskra, ki potem zagori na vsem njenem obrazu in ji nemara vbrizgne nekaj ostrega življenja v mišice in ude, ker se to napne, čeprav se niti ne premakne. Potem nagne glavo malo vstran, v gležnjih prekriža noge in kot da se malo povzne, hkrati pošlje v njegove oči ta, z iskro vneti pogled. V tem ali tik pred tem pomakne proti nji roko, ki pa se na sredi poti ustavi in malo zatrepeta, obrvi se naberejo v gube, sunkovito za spoznanje skloni obraz in domala zamaži. Roka potem pade dol k njemu. Zasuče se proti skali in gre po nji dva koraka, potem pa se ostro ustavi in skoraj skoči nazaj k nji, ki še zmeraj tako stoji in iz katere gre pogled z neskončno in temno iskro. Z eno roko jo zgrabi za lase na temenu, ji potegne glavo vnic, z drugo pa jo udari po licu. Potem jo z obema oglatima rokama prime za ramena in jo stresa, da ji glava zelo opleta in se pozneje zelo maje tudi v pasu in ji tudi kolena klecajo. Ves beli in črni obraz mu zalije temno rdeča barva in vmes skoraj kriči o nji, o tako, o ali tako, in o zahrbtnosti. Ko se ustavi, jo za hip pogleda, nemara če je še tako. Za hip pogleda v njen obraz in vanjo, ki zdaj malo hitreje diha in se celo še zmeraj malo maje in ima obraz zelo sklonjen in mogoče tudi oči zaprte. Tako jo potem pusti in gre počasi na skalo po vsekani ozki stezi na-skali vse do konice skale, od koder še enkrat pogleda proti nji, ki je še zmeraj sklonjena, potem pa sede.

Na konici skale, ki je dva metra nad rjavo vodo in ki je obsijana s soncem in z zdaj že poševnimi žarki, se njegova temno siva obleka zelo reže v zrak, skalo in vse druge stvari, ki so okrog, kot neka tuja barva. Nitke volnene tkanine ali celo dlačice nitk, ki so tako drobne, da ne morejo biti popolnoma vtkanе v blago, ampak malo odstopajo, so kot nitke žerjavice — lesketajo se rdeče, rumeno, vijoličasto, mavrično. Nad prsnim žepom suknjiča je bela in zelo ravna črta belega robčka. Zdaj, ko sedi na konici skale in mu oglate dlani z zapestji visijo čez vzdignjena kolena in ko preteče nekaj vode pod skalo, so na njegovem obrazu spet črne lise na beli podlagi, kot da je polt v resnici nekaj čudnega, posebno ko je takšen letni čas, črne lise pa so vržene nanjo kot odsev temno sive obleke na telesu. Kratki rjavkasti lasje se mu lepijo po temenu, čeprav obraz ni moker. Oči so zelo motne. Obrvi so zelo košate in skoraj malo prekrivajo očesni votlini. Kljub veliki podolgovati glavi, ki je zadaj domala zravnan s tilnikom in sploščena, so ušesa majhna, zelo zgubana in skrčena, kot da jih je v času, ko so rasla, držalo nekaj skupaj, da se niso mogla širiti in rasti, ampak so se samo gubala. Zraven tega so tudi kot prilepljena k lobanji in tudi črno lisasta. Po toku navzdol ni nobene skale, ampak je sama širjava vode. Zgoraj proti toku pa je še dosti velikih skal in je struga ožja. Samo malo više stoji ena prav na sredi toka in voda ob nji valovi

in se tudi malo peni, na vrhu pa se maje nekaj visokih travnih bilk. Na skali pa, ki je skoraj nasproti, stoji ribič. Z obema rokama vihti vitko palico po zraku, da potem trnek pade daleč. Vendar ga ne pusti v vodi in ne čaka. Skoraj takoj spet zavihti palico. To je muha. In takoj spet zavihti palico, da laks in muha žvižgata po zraku fiu, fiuuu, fiuuu. To je nemara edini glas te pokrajine, ker voda zelo enakomerno šumi, tako da jo je zelo težko slišati. Sončni žarki so položeni zmeraj bolj poševno in nizko po toku navzdol. Kmalu se bo pričelo mračiti, vetra pa še ni.

Ko tako nekaj časa sedi na konici skale in rdeča barva popolnoma zgine z obraza in nemara gleda tja čez, kjer ribič meče svojo muho in mogoče celo posluša, kako žvižga po zraku, in mogoče zraven tega tudi gleda, kako so žarki sonca zmeraj bolj položeni, si prižge cigareto in potem kadi. Ko tako nekaj časa kadi, se ona zgane in tudi pride na skalo. Na sredi ozke steze se ustavi in se z vsem belim hrbtom nasloni na skalo za sabo, tako da je pred njo prepad in vsa široka voda, ki teče navzdol. Tudi dlani položi navzad za skalo, kot da se je rahlo oprijemlje. Šele potem privzdigne obraz in ga položi v praznino nad vodo in potem so tam položene tudi oči in se po tej praznini narahlo premikajo natančno tako, kot da je nad to vodo, ki teče in se navzdol zmeraj bolj širi, nič. Potem ji v to popuščajočo svetlobo in vročino reče, če namerava še kaj takega, in še zmeraj gleda tja čez, kjer ribič zelo hiti. Sploh mu ne odgovori, samo zre po toku navzdol in diha. Čez čas ji spet reče, če je vse mimo. Ko malo počaka, mu zamrmra nekaj pritrdilnega, kar se nanaša na tisto, kar je končano. Vrže ogorek v vodo in jo pogleda. Iz njenega obraza ne prihaja nič ostrega in lesketajočega, čeprav je skoraj visoko vzdignjen. Potem vstane, stopi na ozko stezo zraven nje in jo narahlo tišči proti zemlji, proti bregu.

Na varnih tleh ob skali, kjer je zemlja valovita in posuta z manjšimi kamni in vejicami, se ustavi in jo zasučje k sebi. Prime jo v pasu, vendar je ne stiska zelo k sebi. Potem gre z desnico bolj gor in ji malo privzdigne gladke muslinaste prsi, ki zdaj dihajajo mirno in enakomerno. Potem jo spet z obema rokama prime v pasu in jo malo odrine od sebe, kot da jo hoče videti. Reče o tem, da je zdaj dobro, in malo razpre usta, zgornja ustnica pa, kot da se hoče nasmehniti, se zaskoči nad širokimi zobmi. Nato se s še zmeraj takšno ustnico skloni mimo njene tudi malo sklonjene glave na ramo in gre z obema rokama zadaj dol do roba muslinaste obleke in potem pod njo nazaj gor in z obema širokima dlanema prime zadnjico in jo povleče k sebi, potem pa potreplja po nji. Potem gre še više, vse do pasu, kjer je elastika hlačk, in ves spodnji del njene obleke je na njegovih črnih lahteh. S palcema gre za elastiko in vleče hlačke dol. Ko so že tik nad koleni, se zravna in potem skloni ob njenem trebuhu navzdol in potem tudi počepne k njenim nogam. Najprej ji vzdigne eno nogo in potegne hlačke čez ostri rob pete Diemme čevljev, nato pa tudi čez drugega. Hlačke s sinje belim robom čipk spusti v iglice ob njenih nogah. Njene roke so zdaj zelo spuščene ob nji navzdol, obraz pa ni več sklonjen, ampak gre naravnost, kjer je reka in na drugi strani in za spoznanje malo više ribič s svojo palico, napravami in muho, ki ven in ven žvižga po zraku fiu, fiuu, fiuu. Reka pa samo rjava šumi, kot tudi nenehno teče. Ko se

skoraj tesno ob nji spet zravna, jo gleda in ustnica je še zmeraj, kot da se smehlja, samo še bolj otrpla je in zobje pod njo so bolj široki, pri tem pa si odpne oba gumba temno sivega suknjiča. Potem jo potrepnja po rami in se spet skloni in razgrne čez kamenčke in iglice in mogoče čez kakšne strohnele storže svojo odejo. Ko jo razgrne in na nji kleči, jo povleče za roko navzdol na odejo, da skoraj pade nanjo. Reče ji o tako, o vidiš, kako je lahko, če si dobra, in iz njega gre moten, skoraj srep pogled, čeprav nikakor ni pri miru, in je trdo razdeljen na več delov, kot da ima v zenici trikotnik ali trapez. Ko jo zasučé na hrbet, spet prime za rob njehe obleke in ji jo povleče na trebuh, ki se zalesketa. Potem se premika in prestavlja, da malo bolj globoko diha. Ko se ustavi na boku zraven nje, nemara pogleda to rahlo in mirno valovanje in položi dlan na njen črni trikotnik. Potem se spet nekaj premika in mrmra, dokler se kot kakšen Hun ne vrže nanjo, s komolcema odrine suknjič na obe strani in jo prime za ušesa kot za ročaja kakšne posode in privzdigne njeno težko glavo, v kateri so oči odprte in zrejo, kot da zrejo nekam daleč. Z eno roko spusti uho, da se glava malo pobesi na stran, in ji povleče s prsti čez oči, da jih prekrijejo veke. Spet nekaj mrmra in vleče skozi kota ust sapo vase. Potem gre z rokama dol, razmakne njene noge in si odpne hlače. Za hip malo miruje in se celo malo odmakne od nje in še zmeraj srka sapo skozi mokra kota ust, potem pa se spet močno primakne k nji, izpusti iz sebe sapo, pomešano z nekaj glasom, in jo prime za boke. Bel muslin je pod njegovo temno sivo in zlikano obleko in ob nji kot nekaj nasprotnega. Obe njeni tanki in izoblikovani roki, ki se zdita zelo beli, sta zraven nje na tleh kot dve odlomljeni veji kakšnega belega drevesa. Zgoraj ob stisnjeni rami, kjer se že konča odeja, raste iz teh trdih in step-tanih tal tanka in prožna dišeča sehlica. Zraven in po stebelcu lezejo mravlje. Z nasprotni strani še zmeraj prihaja glas kovinske muhe in se celo zmeraj bolj razlega fiiu, fiiuu, fiiuu, kot da se zdaj, ko se v čas in pokrajino nepreklicno pomika mrak, zrak redči, s te strani, iz goščave, ki se vzpenja, pa se lahko sliši glas vrane, ki kraka kra, kra, kra. Ko se še zmeraj odmika in primika in tišči obraz z otrplo ustnico v zemljo med njeno ramo in dišečo sehlico, malo zagrga, prime njeno roko in jo nese dol. Potem se sunkovito odmakne, v treh zaporednih sunkih spusti nek glas iz sebe, se skoraj razpusti, nagne malo z nje in obmiruje.

Ko napol sede zraven nje in si popravlja hlače, gresta njeni nogi skupaj, z eno roko si potegne obleko na kolena, ne da bi se vzdignila, potem pa si jo nese na obraz in na oči. Semenasto dlan z razprtimi prsti drži daleč stran. Malo si popravi suknjič in gleda v nasprotni breg, kjer je še zmeraj ribič s svojimi napravami in torbo. Potem pogleda k nji dol in spet čez reko in potem na tla pred sabo. Čez čas si z grčastega zapestja odpne verižico s srčkom, jo prime z razširjenimi prsti desnice, da zelo in domala težko zaniha nad njenim belim, muslinastim in agatastim telesom, potem pa jo spusti nanjo. Domala potihlo, vendar pa za odtенок tudi hrapavo reče o darilu in materi. Zraven črnih perutastih lis po obrazu ima zdaj tudi rdeče in mokre. Ustnica je sproščena in pokriva zobe. Ušesa so še zmeraj stisnjena k lobanji. Reče ji o verjetno krajši poti nazaj.